

UNIwersytet w Białymstoku
Wydział Prawa

Prawo gospodarcze publiczne 2019

Dr hab. Anna Piszcz, prof. UwB
Wydział Prawa

Katedra Prawa Gospodarczego Publicznego

W razie uwag/pytań kontaktuj się z: piszcz@uwb.edu.pl

OGŁOSZENIA

PROWADZĄCY: dr hab. Anna Piszcz, prof. UwB, piszcz@uwb.edu.pl,
Katedra Prawa Gospodarczego Publicznego
Dyżury - pok. 201: wtorek, godz. 16.25

ŹRÓDŁA

Ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców
i inne przepisy prawa, podawane na bieżąco

Grzegorz Koziół (red.), *Prawo przedsiębiorców. Przepisy wprowadzające do Konstytucji Biznesu. Komentarz*, CH Beck, Warszawa 2019.

ORGANIZACJA ZAJĘĆ

4 niedziele zjazdowe x 4 h, 5 modułów e-learningu

OCENA KOŃCOWA

Część przedmiotu realizowana w formie stacjonarnej: egzamin z wykładów
(maksymalnie 10 pkt, zaliczenie powyżej 5 pkt)

Część przedmiotu realizowana w formie e-zajęć: uzyskanie za wykonanie 5
zadań powyżej 5 pkt (na maksymalnie 10 pkt)

STOSUNKI GOSPODARCZE I FUNKCJE PAŃSTWA

STOSUNKI GOSPODARCZE = część stosunków społecznych

- stosunki pracy,
- stosunki współpracy, konkurencji, z usługodawcami (przewoźnikami, bankami, ubezpieczycielami itd.),
- stosunki handlowe, w tym handel międzynarodowy.

FUNKCJE PAŃSTWA:

A. ochrona danego typu stosunków gospodarczych, opartych na ideologii ekonomicznej klasy rządzącej,

czyli **ustroju gospodarczego** (stosunki własnościowe, struktura podmiotów gospodarczych, zasady gospodarowania, prawa ekonomiczne, organizacja i formy prawne ingerencji państwa w gospodarkę),

B. funkcje ogólnospołeczne...

STOSUNKI GOSPODARCZE I FUNKCJE PAŃSTWA

... bezpieczeństwo / porządek publiczny,
administracja,
edukacja, ochrona zdrowia,
pomoc społeczna,
ochrona środowiska naturalnego,
kultura / nauka

Państwo ma stworzyć sprawiedliwy społecznie system gromadzenia dochodów publicznych + racjonalnego wykorzystania ich na cele publiczne. W tym celu państwo musi wkroczyć w stosunki gospodarcze.

TYPY ZACHOWAŃ PAŃSTWA WOBEC GOSPODARKI:

1) **ochrona** istniejącego typu gospodarki:

TYPY:

gospodarka rynkowa,

gospodarka sterowana dyrektywnie przez państwo – w Polsce do 1989.

2) **korygowanie lub zmiana istniejącego modelu** gospodarki przy zachowaniu typu gospodarki,

3) **zmiana typu** gospodarki i wybór modelu gospodarczego.

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE UE A ICH GOSPODARKI:

uniformizacja krajowych systemów prawnych dot. gospodarki

europejska przestrzeń prawna

Gospodarka rynkowa

- swoboda podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej

- wolna konkurencja

- prawa popytu i podaży

- konsument ma swobodę wyboru

- działalność gospodarcza ma na celu zysk

- co do zasady prywatna własność środków produkcji

Gospodarka sterowana dyrektywnie przez państwo

- brak swobody gospodarczej – państwo tworzy jednostki gospodarcze

- rywalizacja o przekroczenie planów

- zamiast popytu i podaży – plany gospodarcze

- zbyt jest objęty państwową reglamentacją towarów i usług

- jednostki gospodarcze nie działają w celu osiągnięcia zysku

- własność publiczna

PODSTAWOWE GRUPY WSPÓŁCZESNYCH DOKTRYN EKONOMICZNYCH (DOT. ZACHOWAŃ PAŃSTWA WOBEC GOSPODARKI)

- 1) NEOLIBERALIZM
- 2) WSPÓŁCZESNY INTERWENCJONIZM PAŃSTWOWY
- 3) DOKTRYNY POŚREDNIE
 - teoria państwa dobrobytu,
 - koncepcja społecznej gospodarki rynkowej,
 - koncepcje socjaldemokratyczne

Jak doszliśmy do miejsca, w którym jesteśmy?

- do XVIII w. albo brak u panujących większego zainteresowania gospodarką (cele prywatne) albo **merkantylizm** (popieranie rozwoju gospodarczego dla dobra państwa, cła!, dodatni bilans handlowy, handel grą o sumie 0)
- **XVIII-XIX w. – liberalizm** (Smith, David Ricardo, J. Bentham, J.S. Mill)

1776 – „... Bogactwo Narodów” Adam Smith – początek teorii gosp. rynk.

W jaki sposób trafia do Ciebie obiad?

homo oeconomicus (niezależny, racjonalny, przewidywalny, **egoistyczny**)

niewidzialna ręka rynku (samoregulacja) – państwo stróżem nocnym

konkurencja zasadą społeczeństwa ekonomicznego

Postulaty: zdefiniować prawo własności, zakazywać zachowań nieuczciwych, przestrzegać norm moralnych w instytucjach, politycy nie mogą ulegać sugestiom przedsiębiorców

- **koniec XIX w.** – kryzysy gospodarcze..., **1914** – I wojna światowa, lata 1930-te – „wielki kryzys” (od tego czasu dominacja interwencjonizmu)
- **Interwencjonizm:** potrzeba ingerencji państwa w gospodarkę przez taryfy celne, ceny, prawo konkurencji, podatki, publiczną działalność gosp.
- **John Maynard Keynes** (keynesizm)
negacja zdolności gospodarki do samoregulacji, samoistnego osiągnięcia równowagi rynkowej)
by zapewnić stały rozwój gospodarczy, państwo powinno pobudzać wzrost wydatków (popyt)
USA lat 1930-tych „polityka nowego ładu”
- **II wojna światowa**
- po niej – interwencjonizm w gospodarkach zachodnich

lata 1970-te – NEOLIBERALIZM

Szkoły:

SZKOŁA LONDYŃSKA

Friedrich August von **Hayek**: Londyn / Chicago / Austria (Nagroda Nobla-1974)

sprawiedliwa dystrybucja – otrzymywanie tego co się komu należy, a o tym, co się komu należy, powinien decydować rynek;

rynek jest sprawiedliwy i racjonalny

działalność gosp. państwa – ok, ale na zasadach takich jak dot. innych

koncepcja zniesienia monopolu państwa na emisję pieniądza

Zadania rządu:

- dbać, by nie utrudniano przedsiębiorczości,
- nie interweniować bezpośrednio w rynek.

SZKOŁA ORDOLIBERALNA – Walter Eucken, Franz Böhm, Wilhelm Röpke

Wolność gospodarcza jako część wolności politycznej

Ideał – gospodarka składająca się z MŚP

Państwo może kontrolować duże przedsiębiorstwa

Poszukiwania III drogi pomiędzy USA a ZSRR

SZKOŁA CHICAGOWSKA – Milton Friedman (Nagroda Nobla – 1976) & Chicago Boys, reaganomika, cud chilijski

Monetarizm – gospodarka jest zdolna do samoregulacji pod warunkiem prawidłowej polityki monetarnej (błędna, gdy zwiększa się podaż pieniądza, by finansować wydatki rządowe i pełne zatrudnienie)

Rząd powinien ingerować w gospodarkę w przypadku najcięższych karteli i horyzontalnych koncentracji przedsiębiorców, które redukowałyby drastycznie liczbę sprzedawców na rynku

lata 1970-te – realizacja założeń neoliberalnych w praktyce

interwencjonizm zaczyna zawodzić

sytuacja społeczeństwa

sytuacja przedsiębiorstw

wojna w Wietnamie

rewolucja w światowym handlu

zmiany technologiczne

deregulacja rynków

konkurencja

1979 – M. Thatcher

1981 – R. Reagan

1982 – H. Kohl

rola państwa – jedynie stymulować gospodarkę, tworzyć sprzyjające warunki ramowe

WSPÓŁCZESNY INTERWENCJONIZM PAŃSTWOWY

ponadnarodowy, w skali mezo- i mikroekonomicznej, ex ante

Szkoły:

POSTKEYNESIZM – Nicholas Kaldor, Michał Kalecki, Joan Robinson;

najbliższy keynesizmowi

aktywna polityka fiskalna (ważniejsza niż monetarna)

NEOKEYNESIZM – John Hicks, James Tobin, Franco Modigliani (Noble 70-80)

deficyt i dług publiczny nie są ekonomicznie ani społecznie korzystne

rząd powinien prowadzić politykę stabilizacyjną

REGULACJONIZM – odrzucenie poglądu o rynkowej samoregulacji;

Michel Aglietta, Robert Boyer

DOKTRYNY POŚREDNIE

- a) teoria państwa dobrobytu (Lord William Henry Beveridge),
- b) koncepcje socjaldemokratyczne
- c) koncepcja społecznej gospodarki rynkowej - Alferd Müller-Armack

Narzędzia kierowania:

- 1) **bezpośrednie** – normy ochronne, redystrybucja zysków, dotacje, bezpośrednie transfery majątku, nadzór gospodarczy, bezpośrednie zarządzanie dobrami publicznymi, zamówienia rządowe, własna działalność gospodarcza państwa;
- 2) **pośrednie:**
 - a) oddziaływanie na układ rachunku ekonomicznego, np. nadzór i kontrola cen, zmiany systemu podatkowego (**przedsiębiorcy**, np. VAT MMŚP, „liniówka”),
 - b) oddziaływanie na układ zasilania finansowego, np. system pieniężno-kredytowy (np. MMŚP – poręczenia/gwarancje),
 - c) oddziaływanie na układ motywacyjny, np. kształtowanie systemu prawnego, akcjonariat pracowniczy, **polityka socjalna** (np. prorodzinna – mieszkania, urlopy, żłobki itp.).

MIEJSCE PRAWA GOSPODARCZEGO PUBLICZNEGO

Trzy podstawowe (klasyczne) gałęzie prawa:

- prawo cywilne,
- prawo administracyjne,
- prawo karne.

Prawo prywatne a prawo publiczne

Prawo gospodarcze *sensu largo*...

Publiczne prawo gospodarcze (wg C. Kosikowskiego) – reguluje zachowania państwa wobec przedsiębiorców; to nie jest „prawo przedsiębiorcy”; p.p.g. określa ustrój gospodarczy państwa; p.p.g. odzwierciedla powinności państwa wobec gospodarki, które wyrażane są w formie norm prawnych

NORMY PUBLICZNEGO PRAWA GOSPODARCZEGO

KONCEPCJE:

1) **norma prawna trójelementowa** (K. Opałek i S. Ehrlich)

HIPOTEZA – wskazuje adresata + ew. fakty prawne, z którymi wiąże się powstanie / zmiana / ustanie praw lub obowiązków adresata

DYSPOZYCJA – nakaz / zakaz / dozwoleństwo określonego zachowania / kompetencja adresata

SANKCJA

2) **normy sprzężone** (J. Lande, J. Wróblewski)

norma sankcjonowana (dot. podmiotów biernych) + norma sankcjonująca (dot. podmiotów czynnych)

Typy adresatów norm prawa gospodarczego publicznego:

podmioty **czynne**
(sfera publiczna)

podmioty **bierne**
(sfera prywatna)

PODMIOTY CZYNNE PRAWA GOSPODARCZEGO (PODMIOTY ADMINISTRUJĄCE)

- organy unijne
- organy krajowe

Podział kompetencji:

- kompetencje wyłączne (art. 2 ust. 1, art. 3 TFUE)
- kompetencje konkurencyjne/dzielone (art. 2 ust. 2, art. 4 TFUE)
- kompetencje komplementarne (art. 2 ust. 5, art. 6 TFUE)

ORGANY KRAJOWE WG PODZIAŁU WŁADZ...

kompetencje wyłączne – pozbawiają one państwa członkowskie możliwości działania (chyba że z upoważnienia UE);
ustanawianie reguł konkurencji na rynku wewnętrznym,
polityka pieniężna w strefie euro,
wspólna polityka handlowa,
unia celna,
zachowanie morskich zasobów biologicznych w ramach polityki rybołówstwa,
zawieranie umów międzynarodowych

kompetencje konkurencyjne (dzielone) – pozwalają państwu działać dopóty, dopóki UE nie podejmie działania

rynek wewnętrzny; polityka społeczna; spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna; rolnictwo i rybołówstwo; środowisko naturalne; ochrona konsumentów; transport i sieci transeuropejskie; energia; przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; bezpieczeństwo zdrowia publicznego

kompetencje komplementarne – wiążą się z uzupełnianiem i wspieraniem działań państw członkowskich, z przyjmowaniem środków koordynujących lub zachęcających

ochrona i poprawa zdrowia ludzkiego, przemysł, kultura, turystyka, edukacja, kształcenie zawodowe, młodzież i sport, ochrona ludności, współpraca administracyjna

<u>Władza</u>	<u>Więcej...</u>
■ organy władzy ustawodawczej	ustawy, w tym: budżetowe, wyrażające zgodę na ratyfikację umów międzynarodowych kontrola i ocena działalności NIK, RPO
■ organy władzy wykonawczej	Prezydent RP – podpisywanie ustaw, inicjatywa ustawodawcza Rada Ministrów (Prezes RM i ministrowie) – polityka wewnętrzna i zagraniczna RP administracja gospodarcza
■ organy władzy sądowniczej oraz organy ochrony prawa	działania sądów powszechnych i administracyjnych, SN, Trybunałów, RPO, KRRiT

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W WYKONYWANIU FUNKCJI PAŃSTWA WOBEC GOSPODARKI

A) UDZIAŁ POŚREDNI:

związki zawodowe;

komisje rządowo-społeczne;

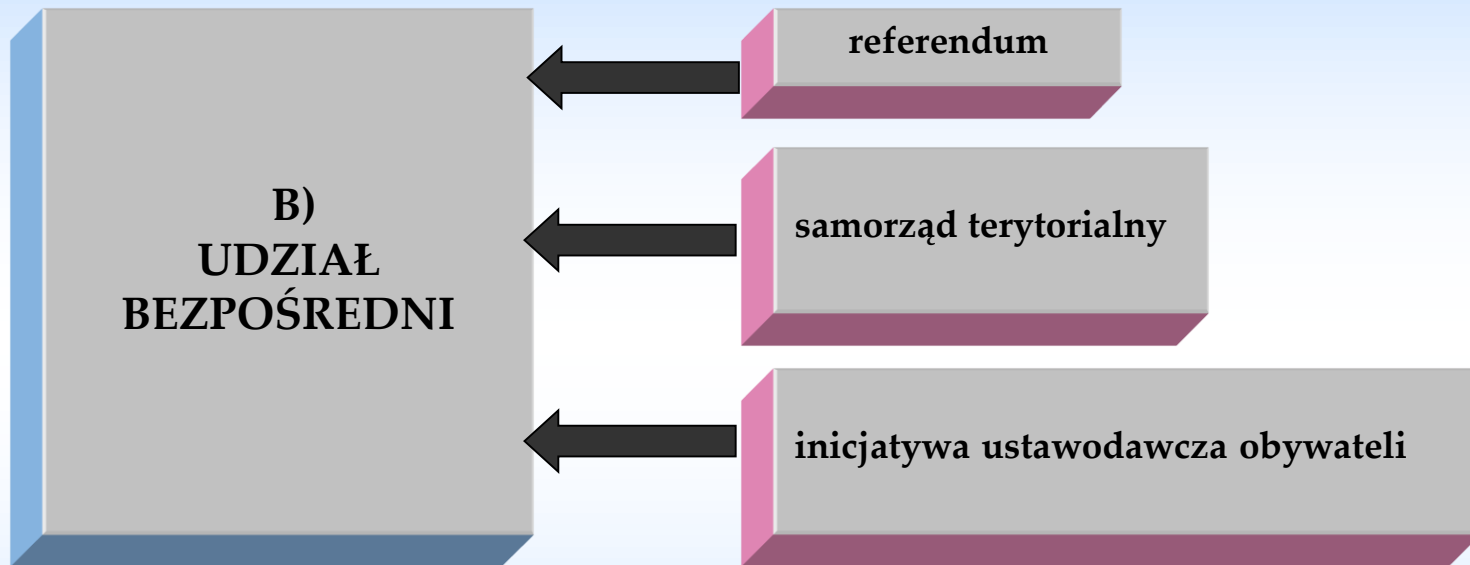
placówki naukowe, jednostki badawczo-rozwojowe;

organizacje pracodawców;

samorząd gospodarczy i zawodowy – samorząd rzemieślniczy (cechy, izby rzemieślnicze, Związek Rzemiosła Polskiego); izby gospodarcze; izby rolnicze; samorządy zawodowe różnych zawodów

- Organizacja samorządu gosp. **nie może odmówić członkostwa** przedsiębiorcy spełniającemu warunki określone w jej statucie;
- Samorząd gosp. **nie ma władczych uprawnień wobec przedsiębiorców** w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej;
- Samorząd gosp. **nie może podejmować działań ograniczających** zakres wykonywanej przez przedsiębiorców działalności gospodarczej lub godzących w zasadę konkurencji;
- Samorząd gospodarczy w Polsce **nie jest instytucją prawa publicznego** - nie zakłada się, że będzie realizował zadania zlecone administracji gospodarczej.

Funkcje państwa wobec gospodarki:

- 1) analizy i oceny funkcjonowania gospodarki
- 2) projektowanie rozwoju makroekonomicznego
- 3) kształtowanie struktury gospodarki
- 4) tworzenie i utrzymywanie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości (w tym pomoc publiczna)
- 5) reglamentacja i regulacja działalności gospodarczej
- 6) kontrola i nadzór nad działalnością gospodarczą
- 7) ochrona przed nieuczciwością
- 8) ochrona konkurencji
- 9) ochrona rynku krajowego w stosunkach międzynarodowych

UNIwersytet w Białymstoku
WYDZIAŁ PRAWA

ŹRÓDŁA PUBLICZNEGO PRAWA GOSPODARCZEGO...

<u>ŹRÓDŁO</u>	<u>Więcej...</u>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Konstytucja RP 	ZASADY Art. 20 !!! , 5 Art. 23, 24, 17 Art. 59, 61 Art. 64-67 Art. 71, 74, 75, 76, 165, 218, 216
<ul style="list-style-type: none"> ■ Ustawy 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozporządzenia (zob. art. 92 Konst.) 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Umowy międzynarodowe 	<ul style="list-style-type: none"> ■ dwustronne, ■ wielostronne, ■ (zob. też akty prawne międzynarodowych organizacji gosp.)
<ul style="list-style-type: none"> ■ prawo Unii Europejskiej (zob. art. 90 Konst.) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ pierwotne ■ wtórne ■ orzecznictwo TSUE...

Ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców

Preambuła ustawy:

- podkreśla rangę/kluczowe znaczenie Prawa przedsiębiorców,
- stanowi wskazówkę interpretacyjną przy wykładni ustawy (wyr. TK z 24.02.2010 r., K 6/09) / kierunkowskaz w poszukiwaniu optymalnej treści ustawy
- ukierunkowuje sposób stosowania przepisów ustawy (wyr. TK z 11.05.2007 r., K 2/07)
- ma znaczenie dla badania zgodności ustawy z konstytucją przeprowadzanego przez Trybunał Konstytucyjny (wyr. TK j.w.),
- stanowi egzemplifikację ujęcia celów ustawy
- formułuje wprost niektóre wartości, standardy i zasady, istotne z punktu widzenia ładu gospodarczego, nie jest to katalog zamknięty
- zasady te mają charakter normatywny i że mogą być podstawą praw i obowiązków
- organy władzy publicznej są obowiązane do ich przestrzegania
- walor informacyjny dla przedsiębiorców

Preambuła - treść:

Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji [wyprowadzone z zasady demokratycznego państwa prawnego – art. 2 Konst.] oraz zrównoważonego rozwoju,

uznając, że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego,

dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji,

uchwala się, co następuje: (...)

[Art. 2. Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach.]

UNIwersytet w Białymstoku WYDZIAŁ PRAWA

– zasada wolności gospodarczej,

...

Ustrój gospodarczy RP w Konstytucji

Art. 20. *Spółeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej [zas. własności prywatnej- zob. też art. 21, 64, ale i art. 165, 218] oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.*

ZASADY KONSTYTUCYJNE USTROJU GOSPODARCZEGO

- **zasada społecznej gospodarki rynkowej**

rodowód niemiecki, idealna dla byłych państw socjalistycznych

Cele:

- osiągnięcie możliwie wysokiego dobrobytu społecznego,
- zabezpieczenie sprawnego gospodarczo i sprawiedliwego społecznie porządku pieniężnego (w tym celu m. in. niezależny bank centralny),
- osiągnięcie bezpieczeństwa społecznego, sprawiedliwości społecznej i postępu społecznego.

Powiązanie dwóch idei:

- polityki socjalnej – opartej o równość szans i sprawiedliwość,
- gospodarki rynkowej (państwo spełnia szereg funkcji gospodarczych).

Np. art. 65 Konstytucji, również ochrona konkurencji i konsumentów

- **zasada solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych**

rzadko zapisywana w konstytucjach (np. w Portugalii)

np. wyr. TK z 24.10.2005 r., P 13/04 (solidarność, zob. też preamb. Konst.)

dialog i współpraca partnerów społecznych:

dwustronne między związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców,
oraz trójstronne - z administracją

dialog taki prowadzony w sposób zinstytucjonalizowany =

Rada Dialogu Społecznego + wojewódzkie rady dialogu społecznego

Ustawa z 24.07.2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego

**RADA
DIALOGU
SPOŁECZNEGO**

strona rządowa

**strona związkowa (NSZZ "Solidarność",
Ogólnopolskie Porozumienie Związków
Zawodowych i Forum Związków Zawodowych)**

**strona pracodawców (Konfederacja Lewiatan,
Pracodawcy RP, Związek Rzemiosła Polskiego oraz
Związek Pracodawców Business Centre Club)**

- **zasada wolności działalności gospodarczej**

rodowód angielski (koniec XVII w.)

wraz z ideą wolności osobistej i własności prywatnej dała początek XVIII-wiecznemu liberalizmowi

w Polsce brak po II wojnie światowej, pojawiła się za sprawą ustawy z 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej

Trzy aspekty wolności gospodarczej:

- ekonomiczny – bez wolności gospodarczej nie ma gospodarki rynkowej, i na odwrót co do zasady też;
- polityczny – aczkolwiek ścisłej zależności pomiędzy wolnością gospodarczą a wolnością polityczną nie ma;
- jurekcyjny – jest unormowana w systemie prawnym państwa; zob. **art. 22 Konstytucji**: *Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.*

wolność działalności gospodarczej nie może zatem mieć charakteru absolutnego

zob. też art. 22 - *Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne **tylko w drodze ustawy** [kryterium formalne] i **tylko ze względu na ważny interes publiczny** [kryterium materialne].*

Wyr. TK z 27.06.2013 r., K 12/10 - „w drodze ustawy”; w grę wchodzi również rozporządzenie wykonawcze do ustawy, ale samoistne uregulowanie w rozporządzeniu kwestii, które powinny zostać unormowane w ustawie, nie jest dopuszczalne; przepisy rozporządzenia mogą jedynie wykonywać przepisy ustawy, muszą być z nią skorelowane, nie mogą kreować w sposób samoistny ograniczeń wolności gospodarczej

Wyr. TK z 16.10.2014 r., SK 20/12

(art. 31 ust. 3 Konst. – proporcjonalność!)

OGRANICZENIA WOLNOŚCI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ:

- właściwe – wyrażające zamiar prawodawcy co do tego, aby nie każdy, nie zawsze i nie wg własnego uznania mógł podejmować i wykonywać dany rodzaj działalności gospodarczej
- faktyczne – będące rezultatem obowiązywania prawa i postrzegane jako ograniczenia przez przedsiębiorców, ale inne niż właściwe (podatki, rejestracja w US i ZUS, ewidencje / rejestry, statystyka publiczna, ochrona konkurencji, wymogi co do oznaczania towarów)

Ograniczenia właściwe:

- względne – mogą być uchylone na wniosek przedsiębiorcy,
- bezwzględne – nie podlegają uchyleniu:
 - przedmiotowe – zakaz działalności w określonych miejscach (np. na terenach byłych obozów zagłady), zakaz czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, czynności, które stanowią przestępstwo,
 - podmiotowe – zakaz działalności osób, które nie mają pełnej zdolności do czynności prawnych, zakaz działalności powiatów poza sferą użyteczności publicznej, zakaz działalności osób pełniących niektóre funkcje publiczne

- **zasada proporcjonalności** – art. 31 ust. 3 Konst.
- **zasada równości i niedyskryminacji** – art. 32 ust. 1 i 2 Konst.
- **zasada pewności prawa:**
 - fundament bezpieczeństwa prawnego
 - trwałość obowiązującego prawa
 - stabilizacja w zakresie związanych z obowiązującym prawem wartości, standardów i rozwiązań prawnych
 - poczucie bezpieczeństwa prawnego
 - troska o jakość prawa
 - bezpieczeństwo prawne w zakresie ochrony praw nabytych i maksymalnie ukształtowanych ekspektatyw

- zasada praworządności,
- zasada zrównoważonego rozwoju,
- zasada uczciwości w zakresie konkurencji (także poszanowania dobrych obyczajów),
- zasada rozstrzygania wątpliwości na korzyść przedsiębiorcy,
- zasada zaufania do przedsiębiorcy,
- zasada (w sposób odpowiedni rozumiana), że wszystko co nie jest prawem zakazane jest dozwolone – art. 31 ust. 1 Konst.

Art. 5. *Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się **zasadą zrównoważonego rozwoju**.*

w art. 5 Konstytucji RP mamy do czynienia z odniesieniem do bardzo różnych wartości, pośród których znajduje się problematyka ochrony środowiska w przeszłości bardzo często łączono ją tylko z ochroną środowiska i planowaniem przestrzennym

ZASADA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (ang. *sustainable development*)

oznacza równorzędne traktowanie racji: społecznych, ekonomicznych i ekologicznych

- zasada uczciwości w zakresie konkurencji (także poszanowania dobrych obyczajów),
- zasada rozstrzygania wątpliwości na korzyść przedsiębiorcy,
- zasada zaufania do przedsiębiorcy,
- zasada (w sposób odpowiedni rozumiana), że wszystko co nie jest prawem zakazane jest dozwolone.

(M. Zdyb, Podstawowe zasady (standardy) ładu gospodarczego w świetle ustawy z 6.3.2018 r. – Prawo przedsiębiorców, DODATEK do MoP 13/2018, s. 5;

M. Sieradzka, Podstawowe zasady obowiązujące przy podejmowaniu, wykonywaniu oraz zakończeniu działalności gospodarczej oraz ich wpływ na sytuację prawną przedsiębiorcy, DODATEK do MoP 13/2018, s. 21).

Ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców

Przedsiębiorca:

Art. 8. ... może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa.

... może być obowiązany do określonego zachowania tylko na podstawie przepisów prawa.

Art. 9. ... wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów, a także poszanowania oraz ochrony praw i wolności człowieka.

Ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców

Organ:

Art. 10. 1. ... *kieruje się w swoich działaniach zasadą zaufania do przedsiębiorcy, zakładając, że działa on zgodnie z prawem, uczciwie oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów.*

2. *Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają **niedające się usunąć wątpliwości** co do stanu faktycznego, **organ rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy.***

3. *Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli:*

1) *w postępowaniu uczestniczą podmioty o spornych interesach lub wynik postępowania ma bezpośredni wpływ na interesy osób trzecich;*

2) *odrębne przepisy wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów;*

3) *wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego.*

Ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców

Organ:

Art. 11. 1. Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest **nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia**, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, **wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy**, chyba że **sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.**

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeśli wymaga tego **ważny interes publiczny**, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego.

Art. 12. ... prowadzi postępowanie **w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej**, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.

Ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców

Organ:

Art. 13. *Funkcjonariusze publiczni ponoszą odpowiedzialność za naruszenie prawa spowodowane ich działaniem lub zaniechaniem na zasadach określonych w odrębnych przepisach.*

Art. 14. ... bez uzasadnionej przyczyny **nie odstępuje od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.**

Art. 15., w zakresie swojej właściwości, **udziela przedsiębiorcy informacji o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej.**

Art. 16. 1. Na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców stoi **Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.**

2. Zakres i sposób działania Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców określają odrębne przepisy.